

Eliya - Namba 9

Lanabi ne owaco lok me bur

Jeff Pippenger

2023-10-11

Wan otyeko coc ma okato anyim ki tyen lok ma cwalo lok ikom 'lamo me bwoli'. Ma i anyim obedo acel ki paragarafu pa tyen lok meno.

“Latic mape kimiyo gi maleng gi turogi i lweny me gonyo Lubanga. Gi yubu Kirisito ki Lubanga me lobo man i leb acel. Ka gi tito ni gitamo Kirisito, ento gi nywako Barabbas, ki ticgi gi waco ni, ‘Pe dano man, ento Barabbas.’ Wek dano weng ma gikwano rek magi beduru ki cing. Setani olongo ikom gin ma twero timo. Oparo me balo rwom acel ma Kirisito okwayo obed i kanisa ne. Owaco ni, ‘Abi wot aci bedo tipu me bur me bwogo joma atwero, me cwalo gi bal, me keto gi i kwero, ki me yilo adwogi.’ Ka kanisa ma otyeko nongo lela madwong ki ribo madwong me atir okwo ngat me bwogo ki cwalo lok mape atir, kanisa eno obi yweyo lok ma Rwot ocwalo, ki obi yabo weko mape rom, ki paro mape atir, ki yore me ngec mape atir. Setani oria i loro gi, pien ngene ngo ma atir.” Testimonies to Ministers, 409.

Wek “wod me bwak ki lami ada mape” oyaro i kanisa ma otyeko nongo cal madit, ki buk me nyutu ada madit; ci kanisa eni bino yweko kwena ma Ladit Lubanga ocwalo, ka bino kwero lok ma pe tye ki poyo peke, ki tamo mape ada, ki yore me tam mape ada. I 1863, Millerite Adventism “odwogo” i yore me tic ma pe tye ki poyo ki ma mape ada, ma jo Protestant ma odok woko gityeko tic kwede; kede gi yweyo woko nyutu ma William Miller omiyo pi “seven times” me Levitiko 26. Kit me “dwogo” ne onongo kinyutu kwede i jo ma giremo i Numbers 14, ka gi moko wii ni giyero lader ki gidwogo Misri.

Gin owaco botgi ni, “wa yero ladit, ci wa dok i Misri.” Namba 14:4.

Jeremiah bende oyaro kit me 'dwogo' bot yore me Protestanti ma obalo yie; ka i chapta apar abicel, kigwaco bot en ni Protestanti ma obalo yie twero dwogo bot en, ento pe myero en 'dwogo' botgi.

Pe abedo i kacoc pa jo ma kigenyo, kun pe agamo; abedo keken pien cingi, pien i opong cwinya ki peko. Ango ma omiyo peko na pe okato, ki lacen na pe romo yeco, ma pe mito yeco? Ibede weng bot an calo lacoc marac, ki calo pi ma otur woko? En aye, Rwot waco ni, Ka i dwogo, an acwalo in dok, in obedo anyim an; ka ikobo gin maler ki iye gin marac, in obed calo leb an; leko gi dwogo botii, ento in pe idwogo botgi. An abedo atimo in i bot jo man odii me kopara ma kigengo maber; gubedo gilweny bot in, ento pe gubedo gicono in; pien an atye ki in me gwoko in ki me kwanyo in woko, waco Rwot. Yeremia 15:17-20.

Romo bedo ni cal me porofeti ma piyo loyo pa cik me pe dwogo i Protestantism ma odonyo woko ki adwogi nonge i lok pa porofeti ma pe ogamo cik pa Lubanga, ma onongo ocwalo lok me kanyo bot Jeroboam, rwot me acel pa dul apar ma i bor.

Rwot owaco bot dano pa Lubanga ni, “Bii i ot kede an, iyweyo iye, an abimi in kic.” Dano pa Lubanga owaco bot rwot ni, “Ka itwero mii an aboro pa ot pa in, pe abi donyo kede in; pe abi

cam makati, pe abi miye pi i kany; pien lok pa Rwot omii an cik kamano, waco ni, 'Pe i cam makati, pe i miye pi, pe i dwogo ki yo acel ma ibino kwede.'" Omiyo o woto ki yo mapat, pe odwogo ki yo ma obino kwede i Bethel. 1 Kings 13:7-10.

Lubanga owaco bot nabii ma pe winyo cik ni pe myero odok ki yo ma o aa kwede. Millerite Adventism o aa woko ki Protestantism ma 'Sardis' nyutu ne, kede pe onego gin dok cen iye. Ento, ka obedo ni nabii ma pe winyo cik ngene maber ni pe myero odok ki yo ma o aa kwede, nabii ma pe atir i piny pa Jeroboam owaco bot ne ni Lubanga owaco ni nabii ma pe winyo myero dok i ot pa en ka myero ocham ki en. Kadi ki cik pa Lubanga ma owaco bot ne, otime kamano keken. Ka ocako chamo keca pa nabii ma pe atir, Baibul nyutu cing maber ni nabii pa Samaria owaco pe atir.

Kombedi onongo tye janabi ma odit i Betel; nyithin pa en obino, ginyuto bot en tic weng ma dano pa Lubanga otime i ceng eno i Betel; lok ma onongo owaco bot rwot, gin bene ginyuto bot won gi. Won gi owaco bot gi ni, "Yoo mene ma owoto?" Pien nyithin pa en oneno yoo ma dano pa Lubanga ma obino ki Yuda onongo owoto. En owaco bot nyithin pa en ni, "Cweyo punda na me woto." Omiyo gicweyo punda; en owoto i wie, o woto i kore pa dano pa Lubanga, onweno ni obedo bedo i bwo yat oak. En owaco bot en ni, "Itye dano pa Lubanga ma obino ki Yuda?" En owaco ni, "Atye." En owaco bot en ni, "Bi i ot ki an, icam makati." En owaco ni, "Pe atwero dwogo ki in, onyo adonyo ki in; pe abicam makati onyo abimato pi ki in i kabedo man. Pien ki lok pa Rwot onwongo waco bot an ni, 'I pe icam makati, i pe imato pi kanyo, i pe idwogo i yoo ma ibino kwede.'" En owaco bot en ni, "An bende an janabi macalo in; malayika owaco bot an ki lok pa Rwot, waci ni, 'Dwog kede en i ot pa in, omyero ocam makati ki omato pi.'" Ento ogoba bot en. Omiyo odwogo kede en, ocam makati i ot pa en, omato pi. 1 Kings 13:11-19.

Lam ma pe winyo ocako rwom ki lam me boc pa Samaria; man nyuto ni ogamo lok pa lam ma odoki woko ki yie, kacel ojuko lok pa Rwot. Lok ma onongo ocwalo maber i ceng acel keken. Onongo ngene maber ni pe myero odwogo, ento otimo dong. Sister White omino wa ngec ni, ka 'wod me ryeny ki lami but me boc' kiyubo ne i kanisa ma otyeko nongo leyo madwong ki lami but madwong, dong kanisa eno obi juko lok ma Rwot ocwalo. I gin me Millerite, Anjel ma acel onongo oketo leyo i lobo piny ki dwong pa en. I 1840, lok pa Anjel ma acel onongo ocwalo i kabedo me mison weng i lobo piny.

Kwena pi bino macit pa Rwot i piny wa i twero ki rwom madwong, obedo gin matir, ci i mwaka 1840 ngat mapol ogelo dwon gi i yaro ne. Manuscript Releases, volume 9, 134.

I kare manok con, Adventismo me Millerite odwogo bot "bwoc" ma tye i yore me timo pa Protestantismo ma ocol woko ki ada, ci gi yweyo woko "kwena pa Rwot" ma Lubanga ocwalo ki kom William Miller. Gi yweyo woko kwena pa Mose, macalo ma Eliya otyeko nyutu ne, ci "bwoc" ma kigamo i acaki pa Millerite nyutu "bwoc" ma kigeno i agiki; "bwoc" ma kelo gonyo ma tutwal bot Adventismo me Laodicea.

Ki limo weng me tim marac i gin ma opoto; pien pe gigamo rwom pa adiera, me gware. Pi eni, Lubanga obi cwalo gi coyo ma tek, me gigeno lok ma pe adiera; pi obed weng gipoto, gin ma pe gigeno adiera, ento gicwako cwiny i tim marac. 2 Tesalonika 2:10-12.

Wan watamo nyuto kit ma Eliya tye kwede macalo cal, ma rwate ki lok me kin ma mapore-por pa okec pa Protestantisimu ki okec pa Republikanisimu, i kare ma duk ma namba 6 me porofesi pa Bibilo tye ka telo. Peko me keto weng jami me 1863 i tung acel i kit porofetik, atir atir pi an, obedo ni tye rek mapol ma gutye rwate pire kene, ma cence ki tamo me lojik ma woto ringo ringo. Lojik ma woto direk dong aye yore ma ber loyo, ento miyo ngec i gin ma adier pa Lubanga, kede rwate ma tye i kom gin magi i bot pire kene, obedo tic ma tek; pien kiginongo i Bibilo, kany matin ki kon matin.

Ngat mane ma obi pwonya ngec? Ki ngat mane ma obi miyo ngeyo lok me pwony? Gin ma giyweyo ki nyono me kim, ki gikwanyo ki bot ciego. Pien myero cik i wi cik, cik i wi cik; rek i wi rek, rek i wi rek; kany matin, kanyo matin. Isaiah 28:9, 10.

Bene obedo tic ma tek kun lupiny ma imito kwaco obedo ki jo ma ngeny kwede gin ma adier mapire tek ma itye ka yubu kwede; entono mukene tye manyen i gin weng. Matwal weng gin ma adier ma acono mi apako i wic macek i pot-buk man, romo nongo gi i Tabil me Habakkuk. Pi bwogo me winyo calo ni atye ka tic kwede 'poko wic ma obol obol', abi waci mamegi kama wa ceto iye, i anyim ki wa pud pe oceto iye.

I mwaka 1863, Laodicean Millerite Adventism oketo cal me ngwec. Cal me ngwec nyutu kizazi ma acel ikom kizazi angwen pa Laodicean Adventism.

En owaco bot an ni, “Wod dano, nyim wenge kombedi i tung me bor.” Ento an anyimo wenge i tung me bor, ci aneno ni, i tung me bor, i law me kaca, cal me apoya man obedo i yinge.

Kare angwen me kanisa me Seventh-day Adventist kityeko yaro gi i kabedo mapol i Coc pa Bibul, ento an acwako Ezekiel 8 calo kabedo madit me apam. Maro me eni ame en ni chapta 8 kelo i chapta 9. I Ezekiel 9, keto alama i wi pa 144,000 kiyaro atir, kacel i Testimonies, volumu 5, Sista White onyuto atir gin man. I lok me Sista White, owaco atir ikom klas aryo pa jo me pako Lubanga i Jerusalem ka keto alama tye timo. Ezekiel timo gin acel keken; kacel, klas ma pe gamo alama ginyutu i chapta 8.

Dul pa jo ma pe gityero cwiny pi dwogo piny i kit pa lamo meggi keni keni, kede pe gicwer pi bal pa jo mukene, gibipoko labongo alama pa Lubanga. Rwot omiyo anjelu meggi cik, laco ma tye ki gin me neko i cinggi: ‘Wuturu i cenne i kom poto, kede ugoyi; pe myero wangwu kube, onyo ubed ki kica; unek pire kene ladit ki jongo, nyako ma pe oruc, kede lutino matidi, kede dako; ento pe oburom i laco mo ma i iye tye alama; kede caki i ot maler pa An.’ Ci gicako ki ludito ma tye i anyim ot.

Ka kany wa neno ni kanisa—kabedo maleng pa Rwot—obedo ma acel anyim me nwongo lupu me mirima pa Lubanga. Ladit me con, gin ma Lubanga omiyo gi ler madwong’ kede ma onongo gitye ka gwoko lok me cwiny pa jo, gi oyabo jami ma ki ocimo gi me gwoko. Gi oceto wii ki waco ni: pe mito wa gwenyo tim ma lamal kede nyutu maler pa twero pa Lubanga macalo i cawa me con. Cawa ose loko. Lok magi gi miyo teko bot pe-yiegi, ki gi waco ni: Rwot pe bi timo ber, kadong pe bi timo marac. En tye ki kica mapol, dok pe bi yaro jo pa En i bura me kwero. En atir, ‘Kuc ki gwok maber’ obedo yweyo ma bino bot laco ma pe dong ginywako dwongi malo macalo opak me coyo, me nyutu bot jo pa Lubanga gicobo cikgi, ki

bot ot pa Yakobo richogi. Gwogi ma tongo, ma pe gicoyo, gin mo nongo kur ma rwom pa Lubanga ma gicako cwinyi. Laco, nyako ce, ki otino matidi, githo weng kacel. Testimonies, volume 5, 211.

Chapta aboro tye ka yaro jogi ma tye i Yerusalem—'Kanisa'—ma obedo ma angwen i kin jeneresyon angwen; ki yaro gi calo jo ma gipye piny bot ceng.

En ocwal an i dyen me iyie pa ot pa Rwot, kede, nen, i wang-ot pa ot pa Rwot, i tung lawang-ot ki kica, onongo tye macalo dano apar aryo abic, ki butgi oboto ot pa Rwot, ki wangegi oboto tung ceng; ki gibworo ceng bot tung ceng. En owaco bot an ni, In ineno man, o Wod pa Dano? En bedo matidi bot ot pa Yuda ni gitetimo jame me kwero ma gitetimo kany? Pien gipongo piny ki tim me tek, ki gidwogo me koyo cwinya; kede, nen, giketo twic i cimgi. Pien man, an bibi timo gi ki cwinya ma tek: wang an pe abi yweyo, pe abi timo kica: kadi bed gibiyo i wi an ki dwon madit, ento pe abi winjo gi. Ezekiel 8:16-18.

Calo ka ngec marac pa jo apar ma oceto pi ngiyo piny, ladito apar aryo abic me lweny me woko ma giyabo ceng gityeko "kayo" Rwot i dic. Cik me Sande obedo "ceng me kayo" ma jo nabi ginyutu anyim iye. Pot buk abic angwen tito jo ma giyiko capat pa Lubanga i kare acel keken, pien en tye ka dwogo ki medo lok ikom pot buk abic adek.

"Keto cal pa latic pa Lubanga man [Revelation seven] obedo acel ki gin ma kinyutu bot Ezekiel i rweny." Testimonies to Ministers, 445.

I higa 1863, dul me acel pa Adventism pa Laodikea ocako wot me lel i cung lobo. Gin mukato pa lok pa laneno ma nyutu cal me goro i 1863, obedo rye dyang me zahabu pa Aron. Kite me laneno ma rwate ki rye dyang me zahabu en ni: obedo cal pa le, ki obedo zahabu. Zahabu en alama pa Babilon, pien mano rye dyang me zahabu pa Aron obedo cal pa le pa Babilon. Cal pa le ki tito ne keken calo rior pa Kanisa ki Lwak, ki Kanisa tye ka loyo rioro.

Ento 'cal pi le' obedo ngo? Kendo en myero kitim nining? Cal otime ki le ma tye ki ruc aryo, kendo obedo cal pi le. Bende kiwaco ni en cal me le. Dong me ngene ngo ma cal en calo kede kit ma en myero kitim nining, myero wa kwan kit ma le tye kwede pire kene—Papasi.

Ka kanisa me acaki opobo woko kun oweko yot pa Enjili ki aketo cing ki kit pa joma pe yaro Lubanga, en oweyo Lamo ki twero pa Lubanga; ci, me loyo cwinye pa jo, en otemo nongo kony pa twero pa lobo. Gamo ne obedo Papasi, kanisa ma otyeko loyo twero pa lwak, ki katico kwede me medo kom bedo pa en pire keken, pire tek pi pinyruo pa 'heresy'. Pi Amerika ma kigwoko kacel me yubo cal pa lewic, myero twero pa dini obedo ka loyo gamente me lobo i kit ma kanisa bene bi tic kwede twero pa lwak me timo jami ma en mito, pire keken. The Great Controversy, 443.

Dwar ma Aron oyiko, onongo oyiko ikare ma Mose onongo tye ka nongo Cik Apar. Cik me aryo ogamo lubo cal, ki rwate yaro manok me kit pa Lubanga, ka oyaro ni Lubanga obedo Lubanga ma ribe.

Pe imyero itimo me in cal ma gicoko, onyo cal ma macalo gin mo keken ma tye i polo malo, onyo ma tye i piny i tong, onyo ma tye i pi ma iye piny: Pe imyero ikoto piny i botgi, onyo itije

gi: pien an Rwot, Lubanga mamegi, Atye Lubanga ma ocwinyo, ma alimo kwer pa kwaro i wi nyithindo paka i nyutu me adek ki me angwen pa jo ma gicayo an; ki amiyo kica bot alufu pa jo ma gihero an, ki gi gwoko cik na. Exodus 20:4-6.

Cal pa Aron me nyig dyang me dhahabu, kun en cal, obedo cal me rwate, pien oketo kwer ma maler ma omiyo Mose oketo piny kadi opoto lapii aryo me mokwongo me Cik Apar. Wa mito nyutu ni cal ma pe adier me 1863 onongo kinyutu gi nyig dyang me dhahabu pa Aron. Rwate pa Lubanga onyutu ikom nyig dyang me dhahabu pa Aron, pien nyig dyang me dhahabu onongo kinyutu Lubanga ma pe adier. Nyig dyang en onongo obedo nyutu ma pe adier pa Lubanga. Aron ogamo ni en kinyutu lubanga ma okwanyo gi ki i lakobo pa Ijipt. Lapii aryo ma Mose opoto i kare meno keken, obedo 'kopi' me kit pa Lubanga adier, Lubanga ma okello gi woko ki Ijipt. Cal ma pe adier ma ki yubo i 1863, obedo cal me rwate, pien opoto lapii aryo ma i Kitap Habakkuk kabedo aryo ki kwanyo kare abiro me lagam pa Mose.

Aneno ni tabelo pa 1843 obedo ma kigiko kwede ki cing pa Rwot, ki ni pe myero kiloke; ni namba ma iye obedo calo kaka En omiyo gi; ni cing pa En ocadone iye ki ocano bal mo i namba mogo, pi pe ngat mo onongo twero neno ne, nyaka cing pa En kikwanyo woko iye. Early Writings, 74, 75.

Dok bene Ellen White medo i cik ma waco ni myero pe kiloko chart me 1843, kede kite me 'paka ki cwiny ma okweyo'.

Aneno ni map macon onongo odeto ne Rwot, kede ni pe cal acel pa ne myero kikobo, ka peke ki coyo. Aneno ni cal pa map onongo obedo kaka Lubanga mito bedo gi, kede ni lwete pa En obedo i wi ne ka ogamo bal i cal mogo, pien pe ngat mo nenone nyaka lwete pa En ogol woko. Spalding ki Magan, 2.

James ki Ellen White gibedo ki dul pa Otis Nichol, ka dul pa Nichol ogero ki ocwalo cal me 1850. Gin acel kende ma ki "loko" i cal me 1850, obedo ni mwaka "1844" kityeko keto i kabedo pa mwaka "1843" ma onongo ki nyutu i cal me 1843. Gin ma kityeko "loko" kende, obedo golo bal pa "bal" ma Lubanga otyeko goyo cing ne i iye. Lonyo pa lanen-nyako onongo obedo i gang keken ma i iye cal me 1843 kityeko "loko" odwogo obedo cal me 1850, ki "kare abiro" me Levitiko apar abicel odong otye ki nyutu i cal meno, macalo ma onongo obedo i cal me 1843.

Cik me aryo tye ki lacam mukene pa lapok me porofeti man, pien en nyutu ni Lubanga pimo yore me yubu nyaka obino limo bal ma time. I higa 1863, ocake dul ma acel i dul angwen me kanisa me Seventh-day Adventist, pien yore me Millerite otum woko i kare eno.

Tabul aryo me Cik apar nyutu calo tabul aryo me Habakuku, ento bene ginyutu calo paan aryo ma kiyweyo me Pentekoste, ma en rwom keken i tic me Ka Maleng ma omoko kwer iye. Nyuto twero pa Lubanga i miyo Cik apar, nyuto twero pa Lubanga i yubo piny me Pentekoste, kede nyuto twero pa Lubanga i gin matime pa tabul aryo pa Millerite, gin weng ginyutu calo nyuto ma agiki me yubo piny pa Laro Maleng i yec me agiki. Paan aryo ma kiyweyo me Pentekoste ginyutu 144,000 ma kigweyo malo macalo bania ikare me yec me agiki.

Makati me yweyo pa Pentekoti myero kitimo kwede 'yie', ma cwalo tung pa richo; ento yie ne ogoyo woko ki kit me cweyo.

I kare ma, ka jo mapol mapol otur woko, nyo giywayo i wiegi acel ki acel, en ocako waco bot jo ma en opwonye, me acaki ni, "Bed kwer ki lum pa Farisewo, ma en obedo hipokirisi." Luka 12:1

Magaati ma giyeyo ne gin rwate me opur me acaki.

Myero wun cwalo ki i otwu woko kwon aryo me ywayo, ma acel acel obedo me lanyut apar aryo; gin obedo ki fulawa ma opuro maber; kibicobo gin ki yub; gin obedo me acaki pi Rwot. Lawi 23:17.

144,000 gin lim me acaki me cero i cawa me agiki.

Aneno, nen, Dyel ocung i Got Siyon, ki kwede jo 144,000, ma kicoko i tung wi-gi nying Won pa Dyel. Awinyo dwog aa ki i polo, macalo dwog pa pi mapol, ki macalo dwog me lwel madit; kede awinyo dwog pa jo-adungu ma gicako adungu-gi. Ki gi wero wer manyen i nyim kom, ki i nyim le angwen, ki i nyim ladito; pe ngat mo romo opwongo wer en, jo 144,000 kende, ma gityeko orwoko gi ki i piny. Gin aye magi ma pe gityeko bedo ki dako; pien gin cwer. Gin aye magi ma gi lubo Dyel i yoo weng ma ocito. Gityeko orwoko gi ki i tung jo, ka gibedo me acaki bot Lubanga ki bot Dyel. I cok-gi pe kinongo liel mo; pien gi pe tye ki bal i nyim kom pa Lubanga. Pwoc pa Yohana 14:1-5.

Dul me jo woro Lubanga i kare me agiki ma pe bi otho, ma obedo gi ruco pa Elija, gin bityeko loyo richo tutwal; pien mac me kwero ma kicwalo iyegi ki Lakwena me Kica, oyo tutwal woko kede okwanyo yie ki bot wodi pa Levi.

Nen, abi cwalo lacak na, ci obi yubu yoo i anyim an; ci Rwot ma un luturo, obi bino ka cit i Hekalu pa'ne, en aye lacak me lagam, ma un gumaro iye: nen, obino, waco Rwot pa dul me lweny. Ento ngo matwero bedo i nino me bino pa'ne? Ki ngo bitwero cungo ka onyutu kene? Pien en calo mac pa lareyo, ki calo sabuni pa loyo twal: ci obi bedo ka lareyo ki lacwoko me feza: ci obicwoko nyithin pa Lewi, ci obiyweyo gi calo zaabu ki feza, pi gubweno bot Rwot misango i kit maber. Dong misango pa Yuda ki Yerusalem bime bedo ma rwate bot Rwot, calo i nino me kare macon, ki calo i higa me mukato. Malaki 3:1-4.

Sadaka ma 'macalo i cawa me con' obedo sadaka me kiyago malo me Pentekoste pa mikate aryo. Ki keto ne malo calo sadaka, me nyutu lanabi aryo ma onege i yot, ci i kacako pa bal matek me cik me Sande giketo gi malo i polo calo bendera.

Ka Aron otimo otino me dyang ma ki timo ki zahabu pire kene, owaco ni otino me dyang eno obedo jogi ma okelo gi woko ki piny Misri, ci dok owaco ni obed sikuku bot Rwot.

En ogamo gi ki i lwete-gi, ci ocweyo ne ki tong me cwoko, ka dong ocweyo ne nywiny me dyang ma ki yweyo; ci gi owaco ni, "Gin eni aye jogi me yin, O Isirayel, ma okelo yin woko ki i piny Misri." Ka Aaroni oneno ne, ocweyo kom me misango i anyim ne; ci Aaroni oporo, owaco ni, "Cawa me anyim obedo mera me Rwot." Exodus 32:4, 5.

Ka dul pa Israel ma i bor ogamo woko ki dul pa Yuda ma i tung macek, Jeroboam, rwot me acel pa Israel, ki ka dano oketo lamo me apok i kabedo aryo, owaco lok acel calo Aaron ni dyang matidi me gol aryo gin jogi ma ogolo gi woko ki Ijipiti, kacel ki oketo cer me apok macalo ma Aaron otimo.

Jeroboam oparo i cwinye ni, “Kombedi twero pa rwot bido dwogo bot ot pa David. Ka jo man ocako ceto malo me ket lacer i ot pa Rwot i Jerusalem, ci cwinye jo man gibidwogo bot rwotgi, en aye Rehoboam, rwot pa Yuda; gibalo kwo na, ci gidwogo bot Rehoboam rwot pa Yuda.” Ci rwot okawo tam, ci otimo nyare me diel aryo me zahabu, ci omwaco botgi ni, “Pek tutwal pi un ceto malo i Jerusalem; nen nywogi, I Isirael, ma gikwanyo un woko ki i piny pa Misri.” Ci oketo acel i Bethel, ci acel mapat oketo i Dan. Gin man obedo lapo wic; pien jo ooro me lamo i anyim acel, pud i Dan. Ci otimo ot pa kome me malo, ci otimo lagi ki jo macok i piny, ma pe gin nyithindo pa Levi. Jeroboam oyero ligala i dwe me abic adek, i nino me apar abic i dwe, calo ligala ma i Yuda, ci oketo lacer i itara. En aye otimo kamano i Bethel, ka oketo lacer bot nyare me diel ma otimo; ci oketo i Bethel lagi pa kome me malo ma otimo. Ci oketo lacer i itara ma otimo i Bethel i nino me apar abic i dwe me abic adek, i dwe ma oparo i cwinye keken; ci oyero ligala pi nyithindo pa Isirael; ci oketo lacer i itara, ci oyango ubani.

Dan nyutu jajimenti, kede keto cal pa gamente; Bethel nyutu ot pa Lubanga. Macalo ki goyo wit pa Aaron, kede pa ruoth Jeroboam, alama nyutu kacelo pa kanisa ki gamente ma i agiki otimo i cik me Sande i Amerika me Pot-Opot.

Cik me Sande otime i agiki pa Adventizim; i acaki pa Adventizim, moviment ma i cawa me ‘summer’ pa 1844 giginyo ne calo tung me Protestant, oromo kacel i kom cik ki tung me Republican. Ka kany, golo cik pa Aron ki Jeroboam nyutu kicel mwaka 1863 ki cik me Sande ma matye kabino.

Pingo ma lube ni Lakwena me kwero oyweyo “lutino pa Levi,” ento pe kabilo mukene, en ni i kwanyo woko me ndama me zahabu ma Aron ocweyo, jo-Lawi keken gi turo kwede Moses. Pien bedo gi atir, gin dong gityeko bedo kabilo me tiyo calo jodolo, twero madwong ma con onwongo kiyero ni obed pi ludito me kabilo keken keken. En aye pingo Jeroboam omoko ni jodolo pa pe atir pa iye pe gin pa lutino pa Levi, ento ocweyo jodolo pa iye “ki jo ma matidi mapol i piny, ma pe gin pa lutino pa Levi.”

Nyith pa Levi obedo jo ma kiyweyo ki mac macalo bendera, onyo apam me gogo, i kare me kec me cik me Sande. Talet pi kec me cik me Sande i kare me agiki, kityeko nyute ki calo me kec me 1863, ka tung me Protestant ma kinyutu manyen omede ki tung me Republican i ngec me cik. Tye rek acel mukene me talet ma wan oyabo, mapwod wa cako wot keken ki paragraf ma wapaco kombedi.

Rek eno obedo mwaka 1856, kede wa bino waco ikom eno i coc wa malubo.

Bino pa Kirisito macalo jadolo wa madit i kabedo ma maleng madit loyo, pi yweyo pa kacel, ma kinyutu i Daniel 8:14; bino pa Wod pa Dano bot Ladit pa Cawa Mapol, macalo kit ma kinyutu i Daniel 7:13; kede bino pa Rwot i kacel pa En, ma Malaki onongo opoko pi en, gin lok me nyutu pa gono acel keken; ci bene, en kinyutu calo bino pa lawot me nyom i nyome, ma

Kirisito otyeko nyutu i loc me por pa nyako maleng apar, i Matayo 25.